

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XXXVII. Legata Monasterijs relicta habent Privilegia, quæ
generaliter in jure pijs causis dantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

curatur, Et religiones continere formam peifficiffimæ Reipublicæ probat Platus *de Bono finitio Relig. lib. 2. c. 35.*

2 Nihil autem movere debet quod aliqui in contrarium opponunt, videlicet Privilegia esse strictè interpretanda nec ad alios casus extendenda *c. quod alicui 7. de R. I. in 6. L. quod verò 24. ff. de LL. Nam 22. id debere intelligi de Privilegio concesso per particulare referuntur, non autem per legem communem, nam tunc sicut alias Lex communis extendi potest ad casus alios quam expressos, si sit eadem ratio & utilitatis causa L. non possunt 12. cum seq. ff. de LL. Ita etiam Privilegia per legem communem concessa; præsertim quando satis constat de mente legis, quod velit illas causas ad quas sit extensio omni favore prosequi, & jam ipsa lex tales extensiones fecerit sicut in *c. 2. & c. auditis, de in int. resf. Jus minoris extenditur ad Ecclesiam, & in L. ut inter C. de SS. Eccl. Ecclesia cum civitate comparatur, imò eidem præponitur, Licet verò in omnibus præcedentibus casibus talis extensio ab ipsa lege facta non reperitur, habebit tamen locum quod dicit I. C. in l. nam ut ait 13. ff. de LL. quoties aliquid lege introductum est, bona occasio est cetera que vendunt ad eandem utilitatem, vel interpretatione, vel certè Iurisdi-
ctione supplere.**

PRIVILEGIUM XXXVII.

Legata Monasterijs relicta habent Privilegia, quæ generaliter in jure pijs causis dantur.

1. Referuntur aliquos Privilegia legatorum ad pijs causas.
2. Legata pia solvenda sunt intra annum medi-um & ibi poena.
3. Arbitrio Episcopi potest restringi terminus.
4. Quis sit executor legatorum piorum?
5. Pia voluntates defunctorum an possint commutari.
6. Excessivus Missarum numerus per defunctos impositus potest restringi.

Hæc Privilegia videri poterunt apud Tiraq. *V. pia causa* ex quibus aliqua notabilia referemus, Ita *Priv. 33. & 34.* docet, quod etiam hereditate non adita peti possint legata ad pijs

causas actione personali & hypothecaria. Ita *Priv. 35.* quod ex duobus Testamentis in casu- bio id præsumatur postenus, in quo legatum est ad pijs causas, Item *Priv. 41.* quod in- natio rei legata ad pijs causas non inducat vo- cationem. Item *Priv. 46. s.* quod legatum in aliena etiam ignoranter à Testatore factum pijs causis valeat, sicut valeret relictum perso- næ conjunctæ L. cum alienam C. de Legat. est enim Deus Pater nollet & Ecclesia Mater co- struere, qui abstulerit. *6. 12. q. 2. c. si quis in testamento causa 13. q. 2.*

Præterea quamvis legata profana ante annum heres exolvere non teneatur, ad legatam pia præstanda (nisi opus aliquod factum sit v. g. ædificium, legatum sit, pro quo inchoan- do annus datur *c. 3. de Testam.* intra medi- um annum obligatur. *Nov. 131.* quod si heres sol- utionem legatorum piorum ultra terminum Te- ris eo usque distulerit, donec in iudicium vocetur, duplum solvere tenebitur; *si autem, leg. de Ad.*

Poterit quoque Episcopus ex rationabili cau- sa terminum anni medijs restringere, & executo- res citius ad implendam voluntatem defuncti compellere, nam in legatorum præstatione lu- lud est obviandum, quod Testator scilicet voluit L. cum res 47. in pr. ff. de Legat. præ- autem verisimile est, hanc fuisse mentem Testa- toris & desiderium, ut legata præstentur ad pijs causas, quæ pro anima sua reliquit, quam citius- mè exolverentur, facit *tex. in d. l. 47. ubi dicitur, quod si heres copiam rei legatae habeat, non debeat in illius præstatione motam facere. Bala- de Off. Ep. c. per alleg. 32. n. 14.*

Executio legatorum & reliquorum ad pijs causas in primis pertinet ad heredem Testamenti vel ad eum, cui Testator talem executionem commisit; quod si Testator nullum heredem commisit, vel executorum nominavit, sed generaliter bona jussit dari pauperibus vel Ecclesie, tunc executores deputari sicut negligentes & alieni- bis moniti ab Episcopo executionem præstare- rint, tunc executor talis Testamenti est Episcopus, ita enim in *Trid. s. 12. c. 8. Episcopus dicitur executor omnium piarum voluntatum & idem probatur in c. 3. c. si heredes 7. tunc nota 27. de Testam.*

Potest notandum est, quod ea que legata

gitione fidelium ad certum usum pium destinata sunt, ad illum & non alium (salvâ Sedis Apostolicæ autoritate) debeant coartari ut dicitur in *Clem. 2. de Reliq. Dom.* adeoque de Jure communitarium S. Pontifici, & non nisi ex rationabili causa concessum est, pias defunctorum voluntates commutare. Attamen hodie ex Concil. Trid. s. 22. c. 6. etiam Episcopi, tanquam *Sed. Apost. Delegati*, tales commutationes ex justa & rationabili causa facere possunt quas justas commutationis causas enumerat Barb. de *Offic. Ep. alleg. 83. d. 17. 7.*

6 Sed nec istud est prætereundum, quod si tantus sit Missarum numerus ex relictis Defunctorum alicui Ecclesiæ impositus, ut illis nequeat satisfieri, vel propter tenuitatem fundationis, non facile invenietur, qui velit se tali oneri legendi Missas subijcere, possit etiam Episcopus in Synodo Diocesana, item etiam Abbatibus & Generales Ordinum in Capitulis suis generalibus tales Missas ad minorem numerum reducere, ita tamen, ut eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro sua anima aliquid Ecclesiæ legarunt. Trid. s. 25. de *Reform. cap. 4.*

PRIVILEGIUM XXXVIII.

Mandatum factum in fovorem Monasterii non expirat re integrâ morte mandantis.

1. Mandatum expirat regulariter morte mandantis re integrâ.
2. Fallit in causis favorabilibus.

1 Mandatum morte mandantis expirare integrâ, id est, si negotium nec dum tractari ceptum, noti Juris est *L. inter causas, l. si præcedente si mand. l. nulla dubitatio, c. l. mandatum c. eod.* sed si aliquis v. g. mandaverit Procuratori suo, ut Monasterio (idem est de aliis piis causis) 1000. solveret, mandans verò ante solutionem mortuus sit, Procurator post mortem ejus nihilominus solvere tenebitur, argumento ducto ab aliis favorabilibus causis in quibus mandatum morte mandantis non finitur, veluti si quis jusserit puellæ dotem dare *L. si ego*

ff. de I. dor. aut servo libertatem l. si pater ff. de manumiss. vind. ita præter Bald. in *aub. si quis mulier col. ult. v. 4. not. & Tiraq. d. l. Priv. 132.* docet Cov. var. *resol. lib. 3. c. 14.*

PRIVILEGIUM XXXIX.

Pactum super viventis hereditate valet in favorem Monasterii.

1. Quibus modis deferatur hereditas.
2. Pactis non acquiritur hereditas.
3. Fallit in milite & pia causa.

Cum duo tantum sint modi quibus hereditas ad aliquem devolvitur, scilicet ex lege, five ab intestato, & ex voluntate defuncti scilicet ex testamento, neque viventis sit hereditas, ideo pactis hereditas dari non potest, præterquam quod hujusmodi pacta plena sine vitis exitus, periculum captanda mortis involvant *L. ult. c. de Pact.* atque ejusmodi pacta alia sunt affirmativa, de succedendo, alia negativa, seu quibus future hereditati renuntietur, utraque reprobatâ, nisi is, de cujus hereditate agitur consenserit & in ea voluntate usque ad extremum vitæ spiritum perseveraverit *d. l. ult. l. 3. c. de Collat.*

Nihilominus tamen quia inter milites tale pactum super futura hereditate sustinetur *L. licet, c. de Pact.* ideo idem favore piæ causæ merito dicendum videtur cum illis, quos allegat Tiraq. *priv. 105.* tum quod Privilegia militum extendantur ad Ecclesiam, ut superius *priv. 35. dictum*, tum quod minus periculum captanda mortis sit respectu Ecclesiæ, quàm militum? tum denique quod de voluntate ejus, de cujus hereditate pactum inicitur, semper magis præsumi possit, si ad piæ causas ordinetur, quam si ad profanas. Sed hæc videntur locum habere quatenus pactum super futura hereditate concernit favorem Religionis, non verò quatenus ejus damnum, ut si hereditati Monasterio competituræ renuncietur, nisi & hic consuetudo loci aliud habeat.